

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

**Společnost. Práva a povinnosti společníků
(navzájem a ke třetím osobám), správa
společnosti, zánik členství a společnosti.**

**Mgr. Bc. Štefan Rehák, LL.M.
Olomouc, 9. 5. 2022**

Obsah přednášky

- společnost obecně
- práva a povinnosti společníků navzájem
- správa společnosti
- práva a povinnosti společníkům k třetím osobám
- zánik členství
- zánik společnosti

Základní ustanovení

- Zaváže-li se smlouvou několik osob sdružit jako společníci za společným účelem činnosti nebo věci, vzniká společnost.
- Bylo-li ujednáno sdružení majetku, vyžaduje se k platnosti smlouvy soupis vkladů společníků jimi podepsaný. Má se za to, že sdruženo bylo jen to, co uvádí soupis.
- Vkládá-li společník do společnosti věc, použijí se přiměřeně ustanovení o koupi; vkládá-li však jen právo věc užívat, použijí se přiměřeně ustanovení o nájmu, a vkládá-li právo věc požívat, použijí se přiměřeně ustanovení o pachtu.
- Zavazuje-li se společník k činnosti pro společnost, použijí se přiměřeně ustanovení o díle, nebo o příkazu.
- Společník, který se zavázal přispět společnému účelu jen činností, má právo na podíl na zisku a právo užívat věci vložené do společnosti, nemá však právo tyto věci požívat, ani se nestává spoluvlastníkem podle § 2719 odst. 1.

Práva a povinnosti společníků navzájem

- O vzájemných právech a povinnostech společníků platí obdobně ustanovení o spoluvlastnictví.
- Kdo se zavázal přispět společnosti jen činností, není povinen k jinému příspěvku. Kdo se zavázal přispět jen majetkem, není povinen přičinit se o dosažení společného účelu jiným způsobem.
- Společníka nelze nutit, aby přispěl více, než se zavázal. Změní-li se však poměry tak, že společného účelu nelze bez zvýšení příspěvku dosáhnout, může ten, kdo není ochoten svůj příspěvek zvýšit, ze společnosti vystoupit, anebo z ní být vyloučen.
- Ujednají-li se jen, co má být do společnosti celkem vloženo, přispěje každý ze společníků rovným dílem.
- O dosažení společného účelu se všichni společníci přičiňují zpravidla stejnou měrou. Zařídil-li společník společnou záležitost v dobré víře, má právo na náhradu jako příkazník.
- Společník vykonává činnost pro společnost osobně a není oprávněn členství ve společnosti zříditi jiné osobě, ani jí své členství postoupit.

Práva a povinnosti společníků navzájem

- Činy pro společnost škodlivé jsou společníkovi zakázány.
- Společník nesmí bez souhlasu ostatních společníků činit na vlastní nebo cizí účet nic, co má vzhledem ke společnému účelu konkurenční povahu. Stane-li se tak, mohou se ostatní společníci domáhat, aby se tento společník takového jednání zdržel.
- Jednal-li společník na vlastní účet, mohou se ostatní společníci domáhat, aby bylo jednání společníka prohlášeno za učiněné na společný účet. Jednal-li společník na cizí účet, mohou se ostatní společníci domáhat, aby jim bylo ve prospěch společného účtu postoupeno právo na odměnu nebo aby jim byla vydána odměna již poskytnutá. Tato práva zanikají, pokud nebyla uplatněna do tří měsíců ode dne, kdy se podnikatel o jednání dozvěděl, nejpozději však rok ode dne, kdy k jednání došlo.
- Neurčí-li smlouva poměr, jakým se společníci podílejí na majetku nabytém za trvání společnosti, na zisku a na ztrátě společnosti, jsou jejich podíly stejné. Určí-li smlouva poměr, jakým se společník podílí buď jen na majetku, anebo jen na zisku nebo na ztrátě, platí stejný poměr i pro ostatní případy.
- Ujednání vylučující právo společníka na podíl na zisku nemá právní účinky. Ujednání vylučující povinnost společníka podílet se na ztrátě má právní účinky jen mezi společníky.
- Rozhodnutí o záležitostech společnosti se přijímají většinou hlasů; každý společník má jeden hlas. Ujednání nebo rozhodnutí společníků bránící některému společníkovi účastnit se rozhodování nemá právní účinky.
- Rozhodnutí, jímž se mění společenská smlouva, musí být přijato jednomyslně.

Správa společnosti

- Společníci si mohou rozdělit působnost při spravování společných záležitostí způsobem, jaký uznají za vhodný. Neučiní-li to, je každý společník vzhledem k těmto záležitostem příkazníkem ostatních společníků.
- Žádný společník nesmí o své vůli podstatně měnit stav nebo účel společného majetku bez zřetele k výhodnosti takové změny.
- Správou společných věcí mohou společníci pověřit někoho ze svého středu, anebo i třetí osobu.
- Byl-li správce jmenován ve společenské smlouvě, lze ho odvolat jen z vážného důvodu, jinak lze jeho pověření zrušit obdobně jako u příkazu.

Správa společnosti

- Společník, který není oprávněn ke správě, nesmí nakládat se společným majetkem. Učiní-li tak vůči třetí osobě, která je v dobré víře, nelze se proti ní dovolat neplatnosti právního jednání.
- Je-li pověřeno více správců, aniž je blíže upravena jejich působnost, jedná každý z nich v záležitostech společnosti samostatně.
- Správce vede řádně účty a přehled o majetkových poměrech společnosti; společníkům podává pravidelně vyúčtování majetku společnosti včetně příjmů a výdajů, jakož i zisku, anebo ztráty, nejméně jednou za kalendářní rok, nejpozději do dvou měsíců po jeho ukončení.

Správa společnosti

- Společník, i když nevykonává správu, se může přesvědčit o hospodářském stavu společnosti, přezkoumat účetní záznamy a jiné doklady, jakož i být informován o společných záležitostech, ale při uplatňování tohoto práva nesmí ani rušit provoz společnosti víc, než je nutné, ani bránit ostatním společníkům při uplatňování téhož práva. Ujednají-li si společníci něco jiného, nepřihlíží se k tomu.

Práva a povinnosti společníků k třetím osobám

- Z dluhů vzešlých ze společné činnosti jsou společníci zavázáni vůči třetím osobám společně a nerozdílně.
- Jedná-li společník ve společné záležitosti s třetí osobou, považuje se za příkazníka všech společníků. Ujednají-li si společníci něco jiného, nelze to namítnout vůči třetí osobě, která jedná v dobré víře.
- Jednal-li společník ve společné záležitosti s třetí osobou vlastním jménem, mohou ostatní společníci uplatňovat práva z toho vzniklá, třetí osoba je však zavázána jen vůči tomu, kdo s ní právně jednal. To neplatí, bylo-li třetí osobě známo, že společník jedná na účet společnosti.

Práva a povinnosti společníků k třetím osobám

- Předstírá-li někdo, že je společníkem, ač jím není, jsou skuteční společníci z jeho jednání vůči třetí osobě zavázáni společně a nerozdílně s ním, jestliže
 - a) některý ze společníků dal k omylu třetí osoby podnět, nebo
 - b) společníci mohli při vynaložení potřebné péče takový omyl předvídat, ale žádný z nich neučinil opatření, aby se uvedení třetí osoby v omyl zabránilo.
- To neplatí, pokud nebyla třetí osoba v dobré víře.

Zánik členství

- Společník může ze společnosti vystoupit, a to i bylo-li trvání společnosti ujednáno na dobu určitou; ne však v nevhodné době nebo k újmě ostatních společníků. Z vážných důvodů však může vystoupit kdykoli, a to i když byla dohodnuta výpovědní doba.
- Poruší-li společník povinnost ze smlouvy podstatným způsobem, může být ze společnosti vyloučen. Vyloučen může být rovněž,
 - a) bylo-li o jeho majetku zahájeno insolvenční řízení na jeho návrh,
 - b) přistoupil-li společník k návrhu na zahájení insolvenčního řízení, ve kterém se řeší jeho úpadek nebo hrozící úpadek, nebo
 - c) bylo-li v insolvenčním řízení rozhodnuto o úpadku společníka.
- Omezení společníka ve svéprávnosti je důvodem pro vyloučení společníka jen tehdy, je-li tento jeho stav na újmu společnosti.

Zánik členství

- Společník, jehož členství zaniklo, má právo, aby mu bylo vyúčtováno a vydáno vše, co mu ke dni zániku členství náleží. Podíl na majetku nabytém za trvání společnosti se mu vyplatí v penězích.
- Společník při zániku členství vyúčtuje a vyrovná ostatním společníkům vše, k čemu byl vůči společnosti zavázán.
- Dědic společníka se nestává společníkem, má však práva stanovená v § 2741.
- Bylo-li ujednáno, že společenská smlouva platí i pro dědice, vstoupí dědic do společnosti namísto zůstavitele. Takovým ujednáním nelze vázat dědice dědiců.
- Není-li dědic s to vykonávat pro společnost činnost, k níž se zůstavitel zavázal, může mu být snížena přiměřená část podílu.

Zánik společnosti

- Společnost zaniká, dohodnou-li se o tom společníci, splní-li se podmínky ujednané ve společenské smlouvě, uplyne-li doba, na kterou byla společnost ujednána, dosáhne-li se účelu, k němuž byla společnost zřízena, anebo stane-li se tento účel nemožným.
- Zemře-li společník, aniž je ujednáno, že společenská smlouva platí i pro jeho dědice, zaniká společnost, měla-li dva společníky. Má-li společnost více společníků, má se za to, že ostatní společníci chtějí setrvat ve společnosti i nadále.
- Zanikne-li společnost, podá správce vyúčtování podle § 2734 nejpozději do dvou měsíců od jejího zániku.
- Společníkům se vydá, co je jejich vlastnictvím, a společný majetek se rozdělí podle ustanovení o vypořádání spoluvlastnictví.

Děkuji za pozornost!

